

EDITORIAL

Lo Rat Penat al servici del PP

Fa dos mesos, baix el títol de *El dia de la marmota*, recordavem en est espai còm, cada volta que hi ha eleccions, els partits polítics repetixen les seues estratègies. Entre elles, la de fingir un valencianisme que desmentixen tant la seua actuació previa com la posterior als comicis.

Entre estes rutines faltava mencionar la que te com a trist protagonista a **Lo Rat Penat**. Nos ho ha recordat **facebook**; mes concretament, el conte d'un soci de l'entitat, el qual penjava un parell d'imatges de la **Ofrena a la Mare de Deu** de les últimes **Falles** en les que apareixia **M^a José Català**, candidata a l'alcaldia de **Valencia ciutat** pel **PP** (el partit que mes mal ha fet a Valencia des de que vivim en democràcia, tant culturalment, com políticament, com economicament), en la comitiva de **Lo Rat Penat** al costat del seu president, **Enric Esteve**. Despuix de condemnar el fet, calificant-lo de llamentabilíssim (adjectiu que se queda curt, al nostre parer), i de recordar el recolzament al pancatalanisme per part d'esta política durant la seua etapa com a consellera de Cultura, acabava demanant la dimissió de la persona que la convidà o, si fon iniciativa de la Junta de Govern, la seua reprovació. També afirmava que anava a presentar un escrit a l'entitat en dita reclamació, cosa que nos consta que ha fet, en la firma de varis socis mes.

I diém que es una rutina perque es un fet que ve produint-se des de fa ya dos decades. Tot començà quan en 1999 Enric Esteve creava un greu problema en el sí de l'entitat al firmar un escrit –sent desconexedora la Junta de Govern–, que fon publicat en premsa el 11 de juny, en el que, en vespres de la jornada electoral, recolzava incondicionalment al **Partit Popular** –que ya en aquells moments havia demostrat eixe cinisme de fingir valencianisme mentres fomenta el catalanisme i nos subyuga al centralisme– i traïcionant de pas a **Unio Valenciana**, formació gracies a la qual havia estat ostentant un alt carrec que esta li proporcionà durant els quatre anys de la legislatura que s'agotava.

Al sendema, jornada de reflexió, el seu nom apareixia de nou en la premsa, ara formant part d'aquella famosa llista que alguns han calificat "**De l'indignitat**" en la que diverses personalitats demanaven el vot per a **Zaplana**. Lo que vengue posteriorment com un error al cos social de **Lo Rat Penat**, no era mes que un pla estratègic per a silenciar i desactivar ad esta societat en el proces de gestació de la **AVL**. Assistirem a uns **Jocs Florals** en que proclamava allo de "Mi añorado presidente", referint-se a **Zaplana**, en qui se vinculà personalment fins a l'extrem de fer a una filla del dirigent poli-

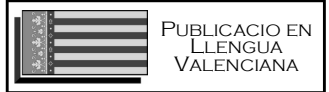
tic **Regina** del certamen **jocfloralesc**.

Accions similars se n'han succeït en este penos periodo d'una presidencia que s'allarga en el temps gracies al control de l'aparat directiu sobre el cos social i als **tempos** que se marquen a l'hora de convocar eleccions –les comunicacions als socis sobre el proces electoral en mes d'una ocasió han arribat despuix de celebrada la prescriptiva assamblea, impedit qualsevol altra opció diferent a l'oficialista–. Per ad aço fon fonamental modificar uns estatuts –que no duyen massa temps vigents– de manera pressurosa, en l'objectiu fonamental de canviar l'article que llimitava a quatre anys, renovable nomes per quatre mes, el mandat presidencial.

Difícil es en l'espai d'un editorial fer memoria de 20 anys de paralisís, com ho es fer un llistat dels carrecs que ha ocupat nomenat pel **PP** i les voltes que ha segut regidor o tinent d'alcalde en el seu poble anant en llistes d'eixe partit. Això si, cada volta que li posen un micrófon davant, no desaprofita l'ocasió per a parlar del gran i esforçat treball que ha fet tot este temps al servici del valencianisme. Jugen vostres.

En un temps en el que la queixa general del moviment es la **fragmentació** del vot en múltiples partits, sol oblidar-se la fragmentació en múltiples associacions de la part social. Ad este respecte podem afirmar que sense **Enric Esteve**, voste no tindria en les seues mans este bolletí **Rogle**, perque no existiria, ni provablement l'associació que l'edita. Perque d'haver estat **Lo Rat Penat** dirigida adequadament, s'haguera ocupat de proporcionar un espai i una activitat als antics alumnes en ganes de fer coses. I molt provablement una cosa similar haguera succeït en unes atres tantes associacions que s'han anat formant al vore que el principal referent del valencianisme era incapaç d'eixir de la rutina. ¿Acas no seria lo lògic que les **fires valencianistes** foren iniciativa de **Lo Rat Penat**? ¿O que mampreses interessants per al valencianisme com fon la **Convenció** de 2012 o l'últim **Congrés** celebrat en 2018 sorgiren d'allí, en conte de ser promoguts i organitzats en la seua absència i, mes encara, sense la seua participació?

Lo Rat Penat no pot continuar en mans de qui la posa al servici de projectes **centralistes** i recentralitzadors de l'Estat que utilisen al valencianisme unicament per a fer un ranci **anticatalanisme**. El valencianisme necessita, mes que mai, d'una direcció clara, en actuacions conseqüents i en un projecte de futur que, en recursos o sense ells, pero en treball i imaginació, busque la recuperació sense tuteles del poble valencià.



PUBLICACIÓ EN
LLENGUA
VALENCIANA

LA CITA

¿No tens enemics? ¿Es
que mai digueres la veritat o
mai amares la justícia?

Santiago Ramón y Cajal

SUMARI

- 1
• EDITORIAL: **LO RAT PENAT AL SERVICI DEL PP**
- 2
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
• PATRIMONI VALENCIÀ: **ELS MONASTERIS CARMELITES EN EL DESERT DE LES PALMES**
- 3
• JOCS TRADICIONALS (XLVI): **EL MAC FOLL**
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
• RESENYA BIBLIOGRAFICA: **ANALES. NUM. 94**
• CRONICA: **VISITA A ALDAYA**
- 4
• PASSATEMPS
• FAULA: **L'AGUILA I LA RABOSA**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, pero no de divisió, entre nosatres.

AVIS

En les proximes eleccions nosatres anem a votar al partit que nos garanteix que fara fotocopies del *Rogle* per a repartir entre amics i coneguts.
Estem llegint-nos tots els programes polítics sancers, pero de moment, estranyament, ningú diu res del tema.
¡Els s'ho perden!

ACTIVITATS CULTURALS ABRIL DE 2019

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

ARACV (Amics de la RACV)

C/ Avellanés, 26. 46003 València C.
secretaria@amics-racv.org

Convencio (Convencio Valencianista)

www.convenciovalencianista.org
cvalencianista@gmail.com

GAV (Grup d'Acció Valencianista)

C/ Julià Peña, 3. 46018 València C.
www.gav-valencianistes.com

LRP (Lo Rat Penat)

C/ Trinquet de Cavallers, 9. València C.
Tel: 963 91 09 92 // www.loratpenat.org
secretaria@loratpenat.org

PLV (Plataforma Valencianista)

plataformavalencianista@hotmail.com

Roc Chabàs

rocchabas2018@gmail.com

Rogle

Vore quadro a banda en pagina 3.

Del 1 al 8 Abr. 19 h. Seu de LRP.

CICLE DE CONFERENCIES sobre Sant Vicent Ferrer. En motiu de l'Any Jubilar Vicentí.

• Programa:

- 1 Abr (dll): Fdo. Millán: "Sant Vicent Ferrer el valencià forjador de l'unitat d'Espanya".
- 2 Abr (dmt): Miguel Navarro: "Sant Vicent Ferrer orador i pelegrí d'Europa (els seus viages)".
- 3 Abr (dmc): Alfonso Esponera: "Aspectes teològics a la llum dels sermons de sant Vicent Ferrer".
- 4 Abr (djs): J. Manuel Alcácer: "Sant Vicent Ferrer un dominic universal".
- 8 Abr (dll): Antonio Cañizares: "Sant Vicent Ferrer, patró de l'antic Regne de València: una visió pastoral".

Entrada lliure fins completar l'aforament.

+Info: LRP

9 Abr (dimarts) 20:00 h. Seu de LRP.

TERTULIA-TALLER DE TEATRE. Llectura dramatisada d'una obra de Sito Sanchis.

+Info: LRP

10 Abr (dimecres) 19 h. Seu de la RACV.

CONFERENCIA: Juan Brines Solanes: "Vida y obra del profesor Gómez Ferrer".

+Info: ARACV

12 Abr (divendres) 19:30 h. Parroquia de Sant Nicolau. C/ Cavallers, 35. València C.

VELADA POETICA en honor de la Mare de Deu dels Dolors, patrona dels poetes valencians.

+Info: LRP

13 Abr (dissabte) 11 h. Aula nº 4, baix en la Casa de la Cultura. Denia.

CONFERENCIA: Joan Iganci Culla: "El peno, una falsa reliquia".

Organisen: GAV i INEV

+Info: Roc Chabàs

(Continúa en la pagina següent)

PATRIMONI VALENCIÀ

M^aA.M.C.

Els monasteris carmelites en el Desert de les Palmes

Assentament dels carmelites

Els monasteris dels flares carmelites del Desert de les Palmes, en el terme municipal de **Benicassim**, constitueixen u dels conjunts històrics de caràcter religiós més interessants del territori valencià. Situat en les montanyes del **massiç del Maestrat**, en el **Sistema Iberic**, fon el lloc triat pels carmelites per a establir u dels denominats per ells "deserts", llocs deshabitats i idoneus per a la vida contemplativa característica de la seua orde.

L'orige de la **Orde del Carmelo** l'hem de buscar en els eremites que, a rant de les **Creuades**, s'instalaren en el **Mont Carmelo de Jerusalem** (s. XII), mont santificat per **sant Elies** i **sant Eliseu** segons la tradició. **Sant Albert**, patriarca de Jerusalem, en 1209 donà la regla de vida a seguir pels religiosos. Estava basada en la tradició eremítica, aço es, en la soletat, el silenci, l'abstinència de carn, el dejú i la vida retirada i contemplativa. A partir de la confirmació de l'Orde pel papa **Inocenci IV**, els carmelites emigren a **Europa** i arriben a les terres de **Aragó**, conseguint del rei **Jaume I** una Carta de Protecció.

Els segles XIV i XV son de confusió en les ordens religioses.

Santa Teresa de Jesus i **sant Joan de la Creu** encapçalarien els moviments de renovació de l'orde carmelitana, fundant santa Teresa el primer convent de **Carmelites Descalces** en **Avila** en 1562.

La divisió en 1625 de la província religiosa de **Aragó-València** per una part i la de **Catalunya** per l'altra, condicionà el lloc d'elecció per a establir un dels denominats "deserts" en Benicassim. En un primer moment se pensà en la masia de **Gavarell**, pero degut a l'insalubritat del terreny se decidí construir en el bancal de la **Colada**, una zona plana entre barrancs, a uns 500 metres de l'actual monasteri. La construcció del primitiu monasteri tingue lloc entre 1697 i 1733. El recinte, junt en les diferents dependències: claustre, aljups, una hostalgeria i un palau episcopal, podia albergar a vintiquatre religiosos. El mestre d'obres fon **Pedro Vilallare**, sent fra **Bernat de Sant Josep** el dissenyador de l'estructura del convent.

Degut a moviments en el terreny per una serie de pluges torrencials que danyaren l'estructura de l'edifici, els carmelites se vorien obligats a abandonar-lo en 1783. Hui se poden contemplar les ruïnes, mantenint-se en peu alguna de les parts.

El nou monasteri

El nou monasteri se començà a edificar a partir de l'any 1784. Seguiu en la seua estructura les indicacions marcades per la Regla dels Carmelites i per santa Teresa: en la part central se situa l'iglesia, nucleu vital i físic, distribuïnt-se les diferents de-

pendències —els espais comuns, les habitacions i el centre d'espiritualitat— al seu entorn.

El monasteri està rodejat d'horts de tarongers i jardins, i resguardat pel **Mont Bartolo**, en un ambient de pau i bellea. El Desert es convertix en un mirador privilegiat al dominar la vall que descendix fins a Benicassim.

L'iglesia presenta planta de creu llatina. La majoria dels elements que la conformen estan plens del simbolisme de les ensenyances i la vida de santa Teresa, a la qual està dedicat el convent. En la capçalera de la nau se troba el sagrari, indicant que **Crist** es el Cap. La nau se cobrix per voltes de cano que confluen en el



VISTA DEL MONASTERI

creuer a on s'alça la cupula de mija taronja sobre pechines que simbolisa el cel. La decoració, en estuc, d'estil clàssic, consta d'una ornamentació de pilastres baix un entaulament que recorre tot l'edifici.

La capçalera està presidida per un retaule neoclàssic que representa una de les experiències místiques que patí santa Teresa, la Transverberació. Completen la decoració les emblemàtiques figures de la **Mare de Deu del Carme**, **sant Josep**, **sant Elies** i **sant Joan de la Creu** en les capelles del creuer.

El Museu

El museu s'inaugurà en 1971 en dos sales i en els anys següents seguiren els carmelites arreplegant peces repartides per diferents convents de l'orde. Hui en dia se mostren obres que abarquen un ampli arc de procedència, tipus, estils, models, tant en l'espai com en el temps. Hi ha peces de ceràmica, pintura, escultura, orfebreria, gravats, brodats, etc, d'Espanya, per supòst, pero tambe de França, Italia, Alemanya, Rússia, Grècia, Mèxic, Líban, Israel, Filipines, etc. Mostra pintures i escultures de **Joan de Joanés**, **Ribera**, **Salzillo**, **Gregorio Fernández**, **Vergara**, **Viladomat**, **Vicente López**, **Maella**, entre uns atres. Conta tambe en una important col·lecció d'icons russos.

Destaca el retaule ceràmic del segle XVIII en l'escena de l'Oració del Carmelita, possiblement una de les peces de major tamany eixides de la **Real Fabrica del Comte d'Aranda de L'Alcora**.

El mac foll

Els jugadors (els chiquets) s'assenten formant un rogle, be en terra o en cadires, i fan com si dormiren.

Qui fa de mac toca a u en un mocador o tovalleta i li diu en qué s'ha de convertir: en lleo, en saltamarti, en joguet de corda..., lo que li diga l'imaginació i pense que pot ser divertit. El chiquet tocat comença a fer el paper indicat. El mac toca a un atre i li dicta un atre paper, i aixina fins a que tots estiguen en moviment.

Quan li pareix, diu: ¡Tots a dormir!

Els chiquets tornen al seu lloc i el mac pot continuar, començant de nou o senyalar a un atre jugador tocant-lo i dient: ¡Magia potagia, actúa! I el senyalat se posa a representar allo que li havia dit el mac.

Se repetix intentant que tots siguen macs per tandes.



EL GUARDAVIA, D'IGNACI PINAZO

RESENYA BIBLIOGRAFICA

VV.AA.

Anales

Num. 94. RACV. Valencia, 2019

(491 pàgines)



Com ve sent tradicional des de 1928, any en que ixque el numero I dels **Anales**, la **Real Acadèmia de Cultura Valenciana** ha publicat el numero **94**, corresponent a 2018. En ell s'arreplega l'activitat acadèmica en la "Memòria d'activitats" i algunes atres informacions, com una necrològica dedicada al desaparegut acadèmic de numero **Francesc A. Roca Traver** que faltà precisament l'any passat.

En la present edició se recopilen fins a 15 articles de temàtiques diverses, encara que en un predomini dels que tracten de qüestions polítiques i administratives. Van precedits de l'estudi que presenta el que fon decà, **Federico Martínez Roda**, i que se titula "Prólogo propedeutico. Sociedad, Gobierno y administración. Historia administrativa" de **J. Pinazo**. Els articles i autors son els següents: "Políticas públicas y programas de aprendizaje a lo largo de la vida en Valencia", **S. Pinazo, J. Montoro, J. Bendicho, M. Jiménez** i **M. Torregrosa**; "Algunas consideraciones sobre la competencia de la Comunidad Valenciana en materia de dret privat", **J. Bonet**; "Los gremios artesanales de la ciudad de Valencia: pasado y presente", **M.A. Carabal-Montagud, B. de Molina** i **V. Santamarina**; "Participación ciudadana en la tramitación de los planes urbanísticos municipales", **I. Sevilla**; "El futuro en la Comunidad Valenciana de los acuerdos entre la Santa Sede y el Estado Español", **R. Beneyto**; "Presente y futuro de la mediación como método alternativo de solución de conflictos en la Comunidad Valenciana", **J. Sánchez-Tarazona**; "El nivel local en la articulación de la organización territorial valenciana", **C. Herrero**; "El síndic de greuges, una garantía institucional de los derechos de la sociedad valenciana", **J. C. de Bartolomé**; "El carácter biface del poder judicial. Una mirada a la Administración de justicia en la Comunidad Valenciana", **V. Rodríguez**; "Aportaciones del pensamiento valenciano para la teoría del Gobierno y Administración española y europea", **J. Pinazo**; "El politólogo al servicio de las instituciones políticas de la Comunidad Valenciana", **B. Nicasio** i **M. Pérez**; "La institucionalización de la evaluación de las políticas públicas en la Comunidad Valenciana: una necesidad inaplazable", **D. Catalá** i **M. de Miguel**; "La policía en la Comunidad Valenciana", **M. Rodríguez**; "La función pública autonómica o el velo de Penélope", **E. Costa**, i "E-Administración y la nueva normativa", **C. M^a Domínguez**.

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros

que es publiquen durant l'any. Si tens voluntat de fer alguna aportació econòmica, també te quedariem molt agraïts. El nostre numero de conte, en **Caixa Popular**, es:

ES52 3159 0018 1926 1586 4721

ACTIVITATS CULTURALS

ABRIL DE 2019

(Ve de la pàgina anterior)

13 Abr (dissabte) Masia "Las Estrellas", Catarroja.

DINAR DE GERMANOR. ENTREGA DELS PREMIS SENYERA 2019

Premi individual a Cristobal Aguado, president de AVA-ASAJA.

Premi col·lectiu a la Secció de Cursos de Llengua i Cultura Valencianes de Lo Rat Penat.

Menu: 25 €. Places il·limitades. Reserva fins al 5 d'abril al correu de la PLV.

+Info: **PLV**

13 Abr (dissabte) 10:30 h. C/ Pouet de sant Vicent, 1; canto en C/ Mar, 51. Valencia C.

TOTS ELS DIES 9. Homenage a sant Vicent Ferrer.

Visita a la seua Casa Natalícia.

+Info: **Rogle i Convencio**

25 Abr (dijous) 20 h. Seu del GAV.

CONFERENCIA (Autor i tema per determinar)

+Info: **GAV**

CRONICA

Visita a Aldaya

El dissabte, 23 de març, un nodrit grup de membres del **Rogle Constanti Llombart** acodi a **Aldaya** per a participar en la jornada que **Paqui Llosà**, presidenta de l'associació **Valencia Cultural-Via Augusta i Cami de St. Vicent Martir**, havia organitzat.

Començarem visitant el **Museu del Palmito d'Aldaya** (MUPA), a on **Manuel Rochina** feu d'anfitrió i nos parlà de l'història i l'importància del palmito en la localitat, del procés de fabricació i de la fundació del museu, mostrant-nos les seues sales, en les que, a més de palmitos valencians de diverses èpoques, se poden admirar obres de diferents països, aixina com ferramentes propies de la professió.

A continuació nos desplaçarem a la **iglesia de l'Anunciado** (a on destaca la talla de la Puríssima i la del Crist dels Necessitats) i acabarem visitant un taller de fabricació de palmitos.

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527

46002 Valencia ciutat

rogleconstantillombart@gmail.com

Rogle en Internet

Facebook: **Rogle Constanti Llombart**

Twitter: **@rogleconstanti**

Tots els exemplars editats fins ara estan, en pdf, en:

www.rogleconstantillombart.com

www.pjvalencianista.org

I se poden llegir també en:

<http://issuu.com/rogleconstantillombart>

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.

La solució a peu de pagina.

1. Persona que elabora mel, la ven o comercia en ella.
 2. Instrument musical de vent en forma de caixaeta metalica allargada, compost per lamines dividides que, al bufar o aspirar per elles, produix diferents sons.
 3. Caixo de fusta o plastic per a transportar fruites i verdures, originalment de forma ovalada i mes estret per la part inferior.
 4. Valent, que no te por davant d'un perill.
 5. Que causa molestia, contrarietat.
 6. Peix autocton, practicamente exclusiu del nostre Regne, molt chicotet, viu en aigües dolces o salobres proximes a la mar, actualment en perill d'extincio.
 7. Persona que acodix a una fira en l'intencio de vendre o comprar. Ofici de la persona que te una atraccio de fira i viu dels seus beneficis.
- PARAULES VERTICALS
1. Cobrir en una bena o benes.
 2. Guardar el forment o els cereals en les siges.

		1.		2.	
1.	—	—	<u>L</u>	—	—
2.	—	<u>R</u>	—	—	—
3.	—	—	—	<u>Q</u>	—
4.	—	<u>I</u>	—	—	—
5.	—	—	<u>U</u>	—	—
6.	—	—	<u>M</u>	—	—
7.	—	<u>I</u>	—	—	—

FAULA

M^aA.M.C.

L'aguila i la rabosa

Una aguila i una rabosa que eren molt amigues decidiren viure juntes en l'idea de que això **refermaria** la seua amistat.

L'aguila escollí un arbre molt elevat per a posar allí els seus ous, mentres que la rabosa deixà als seus fills en terra, baix uns **albarzers** al peu del mateix arbre.

Un dia que la rabosa ixque a buscar menjar, l'aguila, que estava **famolenca**, es llançà sobre els **albarzers** i s'emportà les cries, i llavors ella i els seus pollets se **gaubaren** en el banquet donat.

Retornà la rabosa i mes li **dolgue** no poder **venjar-se** que saber de la mort dels seus menuts.

¿Com podria ella, sent un animal tetrrestre, sense poder volar, perseguir a u que vola?

Hague de conformar-se en l'usual consol dels debils i impotents: **malair** des de llunt al seu enemic.



IL·L·STRACIO DE RANDOLPH CALDECOTT (GRAVAT DE J.D.COOPER), 1883

Mes no passà molt de temps abans de que l'aguila rebera el pagament de la seua traïcio a l'amistat. Se trobaven en el camp uns pastors sacrificant una cabra; caigüe l'aguila damunt d'ella i s'emportà una **viscera** que encara conservava foc, colcant-la en el seu niu.

Vingue un fort vent que revivà el foc encenent les palles del niu, **ardent** les seues aguiletetes, que per menudes encara no sabien volar, les quals caigueren a terra.

Corregue llavors la rabosa i tranquil·lament devorà a totes les aguiletetes davant els ulls de la seua enemiga.

Mai traïcions l'amistat sincera puix, si ho feres, tart o pronte del cel arribarà el castic.

Traducció i adaptació a la llengua valenciana d'una faula d'Esopo

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)	Dolgue de doldre/ patir/ penar: Fer mal, produir dolor físic o anímic, pesar, penar.	aferrar/ assegurar: Reforçar, fer fort.
Albarzer/ romaguera: Planta de la família de les rosacees. Es un abruixell que pot aplegar a tres metres d'altaria, en rames espinoses, fulles compostes i flors menudes blanques o rosades; el fruit, que es negre quan madura, se presenta en pomell, es comestible i se li dona el nom de mora.	Famolenca/ famelica/ ganosa: Que te o patix fam.	Venjar-se de venjar/ desagruviar/ represaliar: Resarcir ad algu que haja patit ofensa o dany en antelacio, buscant el castic de qui l'haguera ofes o danyat.
Ardent de ardre/ ardir/ abrasir/ flamejar: Estar ences, en combustio.	Gaubaren de gaubar/ alegrar: Alegrar-se molt.	Viscera/ entranya: Cada u dels orguens vitals interns que ocupen les cavitats del cos dels humans i dels demes animals, especialment la toracica i abdominal, el funcionament dels quals es imprescindible per a la subsistencia.
	Malair/ imprecar/ renegar/ murmurar: Llançar malaïcions contra una persona o cosa.	
	Refermaria de refermar/ afiançar/	

Solucio:

Verticals: 1. EMBENAR 2. ENSIJAR

1. MELER 2. HARMONICA 3. BASQUET 4. INTREPIIT 5. ENJOS 6. SAMARUC 7. FIRER

I RECORDA...La nostra primera paraula es **embenar**. Una **ben**a es una tira de tela que servix per a cobrir una ferida, subjectar un aposit, etc. Està **embenat** allo que està cobert en una o mes benes; tambe s'aplica a la lligadura feta en elles. Eix. *Haura de portar el cap embenat una semana despuix de l'operacio.*

La nostra segona paraula es **ensijar**. Una **sija** es una cavitat subterranea que s'utilisa com almagasen de cereals. Se diu **ensijat** al forment o cereals guardats en siges. L'accio i efecte d'ensijar es un **ensijament**. Eix. *En el meu poble se conserven algunes siges que estan en bon us. / Antigament ensijaven el blat per a que se conservara i consumir-lo gradualment fins que venia la nova collita.*